

تکالیف دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده

دکتر محسن لزگی

www.ketab.ir

سرشناسه	: لزگی، محسن، ۱۳۴۹-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: تکالیف دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده/ محسن لزگی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاهیان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ز، ۲۰۷ص.
شابک	: 978-964-2920-74-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۹۱ - ۲۰۷؛ همچنین به صورت زیر نویس.
موضوع	: مسوولیت (حقوق) -- ایران
موضوع	: Liability (Law) -- Iran
موضوع	: مسوولیت (فقه)
موضوع	: Liability (Islamic law)
موضوع	: تأمین خسارت -- ایران
موضوع	: Indemnity -- Iran
موضوع	: تأمین خسارت (فقه)
موضوع	: Indemnity (Islamic law)
رده بندی کنگره	: KMH۸۳۹
رده بندی دیویی	: ۳۴۶/۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۱۵۷۹۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

تکالیف دولت در قبال مسئولیت های خارج از اراده

♦ دکتر محسن لزگی

♦ چاپ و صحافی: وحید

♦ نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

♦ شمارگان: ۵۰۰ نسخه

♦ قیمت: ۸۵۰۰۰ تومان

♦ شابک: 978-964-2920-74-7

انتشارات دانشگاهیان: تهران - خیابان زرنده - خیابان شهید برخوردار

کوچه شهید علی اکبر بابایی - شماره ۶ - واحد ۱

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

۱	چکیده.....
۲	فصل اول: کلیات.....
۳	۱-۱- بیان مسئله.....
۴	۲-۱- ضرورت انجام تحقیق.....
۵	۳-۱- پیشینه تحقیق.....
۱۰	فصل دوم: مفهوم‌شناسی و نظام مسئولیت مدنی دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده.....
۱۱	۱-۲- مفهوم‌شناسی.....
۱۱	۱-۱-۲- مفهوم تکلیف.....
۱۳	۲-۱-۲- مفهوم دولت و حدود مسئولیت آن.....
۱۴	۱-۲-۱-۲- مفهوم دولت.....
۱۹	۲-۲-۱-۲- حدود مسئولیت دولت.....
۲۹	۳-۱-۲- مفهوم و انواع مسئولیت مدنی.....
۲۹	۱-۳-۱-۲- مفهوم مسئولیت مدنی.....
۳۴	۲-۳-۱-۲- انواع مسئولیت.....
۳۸	۲-۲- نظام مسئولیت مدنی دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده.....
۳۸	۱-۲-۲- نظام جبران خسارت.....
۴۲	۲-۲-۲- نظام بازدارندگی و توجه به نظم اجتماعی.....
۴۵	۳-۲-۲- نظام تلفیقی.....
۴۶	۳-۲- حوادث خارج از اراده دولت.....
۴۶	۱-۳-۲- حوادث و بلایای طبیعی.....

۴۸	۲-۳-۲- حوادث انسانی خارج از اراده دولت
۴۹	فصل سوم: مبانی نظری، فقهی و حقوقی تکلیف و مسئولیت دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده
۵۰	مقدمه
۵۰	۱-۳- مبانی فقهی تکلیف و مسئولیت دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده
۵۰	۱-۳-۱- قاعده لاضرر
۵۳	۱-۳-۲- مبنای تلازم و قاعده من له الغنم فعلیه الغرم
۵۶	۱-۳-۳- قاعده الزعیم غارم
۵۷	۱-۳-۴- قاعده «لا یبطل دم امر مسلم»
۶۱	۱-۳-۵- قاعده «الخروج بالضمان»
۶۹	۱-۳-۶- قاعده الحاکم ولی الممتنع
۷۱	۱-۳-۷- نهاد عاقله
۷۷	۲-۳- مبانی حقوقی تکالیف دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده
۷۸	۲-۳-۱- نظریه خطر
۸۱	۲-۳-۲- نظریه تساوی شهروندان
۸۳	۲-۳-۳- نظریه عدالت توزیعی
۸۷	۲-۳-۴- نظریه تضمین حق
۸۸	۲-۳-۵- رعایت قاعده انصاف
۹۰	۲-۳-۶- نظریه‌ی دولت بیمه‌گر
۹۱	۲-۳-۷- اصل لزوم جبران کامل خسارت
۹۲	۳-۳- مبانی قانونی تکالیف دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده
۹۳	۳-۳-۱- تکلیف دولت در جبران خسارت بر اساس حاکمیت قانون
۹۶	۳-۳-۲- قانونی بودن حق شهروندان در جبران خسارت از سوی دولت
۹۹	۳-۴- منابع حقوقی تکالیف دولت در قبال مسئولیت مدنی خارج از اراده
۱۰۰	۳-۴-۱- قانون اساسی
۱۰۱	۳-۴-۲- سایر قوانین
۱۰۵	فصل چهارم: مصادیق و شرایط تکالیف دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده

۱-۴	مصادیق تکالیف دولت در قبال حوادث انسانی خارج از اراده دولت.....	۱۰۶
۱-۱-۴	تکلیف دولت در جبران خسارت جرایم خارج از اراده دولت.....	۱۰۶
۱-۱-۱-۴	عدم وجود عاقله یا ناتوانی وی در پرداخت دیه.....	۱۰۹
۲-۱-۱-۴	عدم شناسایی قاتل.....	۱۱۳
۳-۱-۱-۴	فرار یا فوت مرتکب.....	۱۱۵
۴-۱-۱-۴	مقتول در مقام دفاع مشروع.....	۱۲۱
۲-۱-۴	اشتباه قاضی در امر قضاوت.....	۱۲۲
۳-۱-۴	تکلیف دولت در پرداخت دیه تصادفات رانندگی (صندوق تأمین خسارات بدنی).....	۱۲۸
۱-۳-۱-۴	فقدان یا انقضاء بیمه نامه.....	۱۲۹
۲-۳-۱-۴	بطلان قرارداد بیمه.....	۱۲۹
الف)	عدم رعایت اصل حسن نیت.....	۱۳۰
ب)	عدم رعایت اصل غرامت.....	۱۳۰
ج)	بیمه‌ی خطر بیش از عقد بیمه.....	۱۳۱
د)	کسری پوشش بیمه نامه ناشی از افزایش مبلغ الزامی دیه.....	۱۳۱
۴-۳-۱-۴	شناسایی نشدن وسیله نقلیه مسبب حادثه.....	۱۳۶
۵-۳-۱-۴	صدور حکم توقف یا ورشکستگی بیمه گر.....	۱۳۹
۶-۴-۱-۴	خسارت‌های بدنی خارج از تعهدات قانونی بیمه گر.....	۱۴۰
۷-۴-۱-۴	اعسار از پرداخت محکوم به.....	۱۴۲
۲-۴	شرایط تکالیف دولت در قبال حوادث انسانی خارج از اراده دولت.....	۱۴۳
۱-۲-۴	شرایط جبران خسارت و پرداخت دیه از سوی صندوق تأمین خسارت بدنی.....	۱۴۳
۱-۱-۲-۴	آسیب بدنی زیان‌دیده.....	۱۴۳
۲-۱-۲-۴	حادثه ناشی از وسیله.....	۱۴۴
۳-۱-۲-۴	مسبب حادثه نبودن زیان‌دیده.....	۱۴۶
۴-۱-۲-۴	عمدی نبودن حادثه.....	۱۴۶
۲-۲-۴	شرایط مسئولیت دولت در اشتباه قاضی.....	۱۴۷
۱-۲-۲-۴	انخاذ تصمیم قضایی.....	۱۴۷

تألیف حاضر از پنج فصل تشکیل شده است. فصل اول به کلیات اختصاص دارد. در این فصل، بیان مسئله، ضرورت انجام تحقیق و پیشینه تحقیق بیان شده است. در فصل دوم به مفهوم‌شناسی پرداخته شده است. در این فصل، مفهوم تکلیف، مفهوم مسئولیت و انواع آن، مفهوم دولت و حدود مسئولیت آن و همچنین نظام مسئولیت مدنی دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده بررسی شده است. در فصل سوم، مبانی نظری، فقهی و حقوقی تکلیف و مسئولیت دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده تبیین و تحلیل شده است. در این فصل ابتدا، مبانی فقهی تکلیف و مسئولیت دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده شامل قاعده لاضرر، مبانی تلازم و قاعده من له الغنم فعلیه الغرم، قاعده «لا یبطل دم امر مسلم» و قاعده «الخراج بالضمن» بررسی شده، سپس مبانی حقوقی تکلیف و مسئولیت دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده شامل نظریه تقصیر، نظریه خطر، نظریه تساوی شهروندان، نظریه عدالت توزیعی و نظریه تضمین حق تبیین شده و در ادامه به بررسی مبانی قانونی مسئولیت دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده پرداخته شده است. در فصل چهارم نیز ابتدا، مصادیق تکالیف دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده مورد بررسی قرار گرفته و در ادامه شرایط تکالیف دولت در قبال مسئولیت‌های خارج از اراده بررسی شده و در نهایت در فصل پنجم نتیجه‌گیری و پیشنهادها مطرح شده است.